

Mottagare
Regionstyrelsen

Motion. Skapa förutsättningar för delaktighet i kulturpolitiken på Gotland

Förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen avslås.

Sammanfattning

I en motion från Claes Nysell (L) m.fl daterad 17 juni 2022 yrkas att beslut om kulturmedel till viss del decentraliseras till föreningsdrivna kulturkommittéer i serviceområdena.

Enligt såväl Region Gotlands som SKR:s jurister kan inte stödgivning på kulturområdet avhändas till föreningar eller medborgare.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är därför att denna motion bör avslås med hänvisning till Kommunallagen och juridisk praxis.

Ärendebeskrivning

I en motion som lämnades 17 juni 2022 yrkar Liberalerna Gotland att beslut om kulturmedel till viss del decentraliseras till föreningsdrivna kulturkommittéer i serviceområdena. Kulturkonsulenterna ges i uppdrag att stötta dessa kulturkommittéer. Detta för att värna det fria ordet genom att träna medborgarna i yttrandefrihet och därmed stärka demokratin.

Enligt såväl Region Gotlands som SKR:s jurister är praxis att stödgivning på kulturområdet inte kan avhändas till föreningar eller medborgare.

Det finns också begränsningar i andra regelverk mot detta, t ex inom förordningen för kultursamverkansmodellen och i Region Gotlands Regler för stöd på kultur- och fritidsområdet.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är därför att denna motion bör nekas med hänvisning till Kommunallagen och juridisk praxis.

Däremot kan annat arbete främja medbestämmande, yttrandefrihet och demokratiutveckling.

Medbestämmande, demokratiutveckling och samverkan

I dagsläget pågår flera insatser för att stärka medbestämmande och samverkan.

En viktig del av kulturutvecklarnas arbete att inkludera och samverka med respektive områdes aktörer i olika frågor. Exempelvis sker dialoger i olika forum inför de årliga områdesanalyserna, som ligger till grund för institutionernas verksamhetsplanering. Kulturutvecklarnas uppdrag är också att anlita fria professionella kulturskapare för genomförande av insatser, vilket skapar möjligheter för fler röster att höras.

I remissversionen av Kulturplan 2025-2028 är ett av målen Kulturens roll för demokratiutveckling stärks, vilket sätter ytterligare fokus på dessa frågor. Ett utökat arbete med medbestämmande arbetsmetoder är också ett av målen i kulturplanen och påbörjas inom kultursamverkansmodellen under ett arbetsmöte i augusti, inför verksamhetsplanering för 2025.

Det nya stödsystemet för kulturområdet inkluderar fler i bedömningsprocesserna och öppnar för fler möjligheter till extern samverkan när det gäller stödgivning. Besluten tas dock av avdelningschef på delegation eller i vissa fall av nämnd. Så snart det nya stödsystemet är igång, ökar därför delaktigheten i stödgivningen.

Kultur- och fritidsavdelningen kommer också under 2024 att lägga upp en årlig plan för externa möten och kulturforum, öppna för såväl kulturutövare som medborgare.

Geografisk spridning

I det nya stödsystemet är geografisk spridning en av de parametrar som ska ligga till grund för bedömningar i stödgivningen och även följas upp. Redan idag har det arbetet påbörjats och uppföljningen av stödgivningen för 2023 visar att antalet stödmottagare fördelades enligt följande: 30% av stödmottagarna fanns i Visby, 32% på södra Gotland och 38% på norra Gotland.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att förslaget inte kan genomföras med hänvisning till Kommunallagen och juridisk praxis.

Regionstyrelseförvaltningen har konsulterat Region Gotlands och SKR:s jurister i frågan. Enligt Kommunallagen 38 § får beslutsrätten inte delegeras när det gäller exempelvis ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Enligt Region Gotlands interna jurister är det inte juridiskt accepterat för en kommun att avhända sig bestämmanderätten för fördelning av bidrag till föreningslivet. Juristerna på SKR menar att det inte är förenligt med kommunallagen samt att de inte känner till någon kommun eller region som jobbar på det sättet.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2022-06-17
Regionstyrelseförvaltningen 2024-08-29

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Angelica Andersson Fihn
Avdelningschef kultur och fritid

Skickas till

Motionärerna